

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al RM – art.7; Codul penal – art.178, 208¹, 259, ș.a.; ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 161 din 13 Aprilie 2016)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a vulnerabilității proiectului Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al RM – art.7; Codul penal – art.178, 208¹, 259, ș.a.; ș.a.) prin prisma drepturilor omului.

Evaluarea generală

1. Autorul proiectului este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Afacerilor Interne , ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul actului (potrivit proiectului și/sau notei informative). Prin proiect se propune modificarea și completarea următoarelor acte legislative:

- Legea nr. 753 din 23.12.199 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova;
- Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18.04.2002;
- Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122 din 14.03.2003;
- Legea nr. 264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;
- Legea comunicațiilor electronice, nr. 241 din 15.11.2007;
- Codul contravențional al Republicii Moldova, nr. 218 din 24.10.2008;
- Legea nr. 20 din 03.02.2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice;
- Legea nr. 59 din 20.03.2012 privind activitatea specială de investigații.

Potrivit autorului, proiectul va facilita realizarea obligațiilor asumate odată cu ratificarea convențiilor internaționale în domeniu, inclusiv prin excluderea unui șir de bariere de ordin legislativ în procesul de asigurare a securității informaționale de către organele abilitate.

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu conține o argumentare suficientă a promovării proiectului. În pofida art. 20 din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative, nota informativă nu conține:

- o analiză fundamentală a condițiilor ce au impus elaborarea proiectului (cum ar fi date statistice relevante și cuprinzătoarea privind fenomenele specifice infracționale, jurisprudența națională, eficiența/ineficiența urmării penale, inclusiv a activității speciale de investigații pe cauzele corelative domeniului de reglementare);
- o analiză fundamentală a finalităților urmărite prin implementarea noilor reglementări;

- o analiză fundamentală a efectului social, economic și de altă natură al realizării proiectului;
- o evaluare a nivelului de compatibilitate a proiectului cu standardele internaționale;
- o fundamentarea economico-financiară, noile reglementări necesitând cheltuieli suplimentare;
- o analiză a impactului de reglementare, mai multe prevederi din proiect vizînd aspecte din activitatea de întreprinzător.

5. Sfera de reglementare a proiectului corespunde următoarelor domenii/drepturi:

Drepturi si libertăți individuale:

Dreptul la viața intimă familială și privată (art.28 din Constituția RM)
Inviolabilitatea domiciliului (art.29 din Constituția RM)
Secretul corespondenței (art.30 din Constituția RM)

Drepturi si libertăți social-politice:

Libertatea conștiinței (art. 31 din Constituția RM)
Libertatea opiniei și exprimării (art. 32 din Constituția RM)
Dreptul la informație (art. 34 din Constituția RM)

Drepturi si libertăți culturale:

Libertatea creației (art. 33 din Constituția RM)

Evaluarea de fond a proiectului

6. Respectarea principiului transparenței nu este aplicabil. La acest punct urma să evaluăm măsura în care proiectul:

- conține prevederi exprese/tacite, care ar obliga organele publice să ofere informații accesibile și ușor disponibile, relevante și actualizate;
- stabilește mecanisme legate de comunicarea cu populația.

Pornind de la specificul proiectului (act de modificare și completare a actelor legislative), dar și de la esența reglementărilor, o evaluare în acest sens este inaplicabilă.

7. Respectarea principiului participării nu este aplicabil. La acest punct urma să evaluăm măsura în care proiectul:

- conține prevederi, care stabilesc un mecanism, ce ar permite exprimarea opiniei;
- conține prevederi exprese/tacite, care stabilesc un mecanism, ce ar permite luarea în considerație a opiniei exprimate;
- instituie structuri semi-permanente, în cadrul cărora reprezentanții publici (sau reprezentanții părților interesate) vor fi consultați, în diferite etape ale procesului decizional.

Pornind de la specificul proiectului (act de modificare și completare a actelor legislative), dar și de la esența reglementărilor, o evaluare în acest sens este inaplicabilă.

8. Respectarea principiului responsabilizării nu este aplicabil. La acest punct urma să evaluăm măsura în care proiectul:

- conține prevederi exprese/tacite, care ar permite monitorizarea instituției publice, a politicilor elaborate de acestea și ar institui un mecanism pentru luarea în considerație a rezultatelor monitorizării;
- conține prevederi exprese/tacite, care ar obliga autoritățile să facă publice rezultatele controalelor acestora.

Pornind de la specificul proiectului (act de modificare și completare a actelor legislative), dar și de la esența reglementărilor, o evaluare în acest sens este inaplicabilă.

9. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ normelor constituționale. Proiectul/actul normativ este conform parțial Constituției. Mai multe prevederi din proiect, pornind de la conținutul și calitatea acestora, au fost tratate ca prevederi care vor putea aduce atingere necorespunzătoare unor drepturi/libertăți garantate constituțional. A se vedea pct. 16 din prezentul raport.

10. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ legislației corelative. Proiectul/actul normativ este conform legislației corelative. Urmare a expertizei, nu au fost reținute obiecții esențiale în partea ce ține de nivelul de corespundere a proiectului legislației corelative.

11. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ standartelor internaționale. Proiectul/actul normativ este conform parțial standartelor internaționale. Mai multe prevederi din proiect, pornind de la conținutul și calitatea acestora, au fost tratate ca norme necorespunzătoare standartelor internaționale. A se vedea pct. 16 din prezentul raport.

12. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței Curții Constituționale. Nu există jurisprudență a Curții Constituționale în domeniul de reglementare a proiectului de act normativ expertizat. Curtea Constituțională a dezvoltat jurisprudența relevantă, în linii generale, domeniului reglementat (cu titlu de exemplu - Hotărîrea nr. 27 din 25.11.2010 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 1104-XV din 06.06.2002 "Cu privire la Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției" și Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007 "Cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului"). Această jurisprudență, însă, nu este corelativă aspectelor specifice nemijlocit reglementate.

13. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței CtEDO. Proiectul/actul normativ este conform parțial jurisprudenței CtEDO. Mai multe prevederi din proiect, pornind de la conținutul și calitatea acestora, au fost tratate ca norme necorespunzătoare jurisprudenței CtEDO. A se vedea pct. 16 din prezentul raport.

14. Impactul proiectului/actului normativ prin prisma drepturilor omului. Proiectul/actul normativ încalcă drepturile/libertățile. Mai multe prevederi din proiect, pornind de la conținutul și calitatea acestora, au fost tratate ca norme cu potențial esențial de încălcare a drepturilor/libertăților. A se vedea pct. 16 din prezentul raport.

15. Impactul gender al proiectului. Proiectul/actul normativ este gender neutru. Proiectul nu influențează diferențierea gender, nu contribuie la inegalitatea gender și generează același impact atât asupra femeilor, cât și bărbaților.

16. Analiza detaliată a textului proiectului.

Nr.	Articol	Text	Obiecții	Factorii de vulnerabilitate		
1		Art. III, pct. 1 - redacția art. 130/1 alin. (4) propus spre completarea Codului de procedură penală	... (4) Percheziția informatică și ridicarea obiectelor care conțin date informatice în încăperile instituțiilor,	Potrivit Ghidului drepturilor omului pentru utilizatorii de Internet, adoptat prin Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare standartelor internaționale; Prevederi necorespunzătoare	Revizuirea normelor în sensul obiecției.

		<p>întreprinderilor, organizațiilor și unităților militare se efectuează în prezența reprezentantului respectiv. ...</p>	<p>(2014)6, viața privată trebuie să fie respectată în egală măsură și la locul de muncă. Aceasta include și confidențialitatea a corespondenței și a comunicațiilor private în mediul on-line. Recomandarea este dezvoltată în Expunerea de motive. Cu titlu de exemplu, jurisprudența CtEDO (Copland c. Marii Britanii, nr. 62617/00) în ceea ce privește viața privată la locul de muncă, estimează că apelurile telefonice efectuate de către un angajat la locul de muncă cad în sfera de aplicabilitate a dreptului la respectarea vieții și corespondenței private. Mesajele electronice transmise de la locul de muncă, precum și informațiile obținute în urma supravegherii unei persoane cu referire la activitatea acestuia pe Internet trebuie să fie protejate în conformitate cu prevederile art. 8 al CEDO. În absența unui avertisment cu referire la o</p>	<p>are jurisprudenței CtEDO; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;</p>	
--	--	--	--	---	--

posibilă monitorizare, angajatul trebuie să aștepte, în mod rezonabil că viața privată să-i fie respectată, inclusiv confidențialitatea a apelurilor telefonice, a mesajelor electronice și a activității sale pe Internet, la locul de muncă. Revenind la prevederile din proiect, pornind de la faptul că obiectele, eventual perchiziționate și ridicate, ar putea conține date informatice ce țin de viața privată a angajatului, ar fi importantă asigurarea prezentei acestuia la efectuarea perchiziției informatice, dar și la ridicarea obiectelor, în cazul în care acest angajat este utilizatorul (deținătorul) nemijlocit al obiectelor. Normele din proiect citate trebuie tratate ca unele care ar putea aduce atingere vieții private. Respectarea și ocrotirea vieții intime, familiale și private sînt garantate prin art. 28 din Constituția RM, secretul corespondenței - prin art. 30 din

			Legea supremă.		
2	Art. III, pct. 1 - redacția art. 130/1 alin. (5) propus spre completare de Codului de procedură penală	... (5) În cazul în care, în cadrul efectuării percheziției unui sistem informatic sau a unui suport de stocare a datelor informatice, se constată că datele informatice căutate sînt cuprinse parțial sau integral într-un alt sistem informatic ori suport de stocare a datelor informatice și sînt în mod legal accesibile de la sistemul sau suportul inițial percheziționați sînt disponibile pentru sistemul sau suportul inițial percheziționat, percheziția informatică a celui alt sistem informatic ori suport de stocare a datelor informatice se poate efectua în baza ordonanței motivate a procurorului, fără autorizația judecătorului de instrucție, urmînd ca acestuia să i se prezinte imediat, dar nu mai tîrziu de 24 de ore de la terminarea percheziției informatice, datele informatice	Percheziția și sechestrarea datelor informatice sînt prerogative și proceduri aplicabile în virtutea art. 19 din Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică (Budapesta, 2001). Însă, aceste prevederi trebuie, în mod neapărat, să fie aplicabile în condițiile art. 15 din Convenția citată. Astfel, RM este obligată să vegheze ca stabilirea și aplicarea prerogativelor și a procedurilor prevăzute să fie supuse condițiilor și măsurilor de protecție prevăzute în dreptul său intern, care trebuie să asigure o protecție adecvată a drepturilor și libertăților omului. Ținînd cont de natura procedurilor sau a prerogativelor acordate, aceste condiții și măsuri de protecție ar trebui să includă o supervizare judiciară a motivelor care ar justifica aplicarea prerogativelor	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare standardelor internaționale; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței CtEDO; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;	Revizuirea normelor în sensul obiecției.

obținute în urma
acesteia,
indicându-se
motivele
efectuării ei.
Judecătorul de
instrucție
verifică
legalitatea
acestei acțiuni
procesuale. ...

sauprocedurilor
în cauză.
Pornind de la
potențialul
esențial de
atingere a
dreptului la
respectare a
vieții private,
drept garantat
atât de CEDO,
cît și de
Constituția RM,
controlul
prealabiljudiciar
ar trebuie să fie
obligatoriu. În
acest caz, ar
trebui să fie
asigurată
rapiditatea
acestui control.
Controlul
prealabiljudiciar
ar fi important și
în contextul
Recomandării
Comitetului de
Miniștri al
Consiliului
Europei
(2005)10privind
tehnicile
speciale de
investigare în
cazul
infrațiunilor
grave, inclusiv
actele de
terorism.
Dreptul la
respectarea
vieții private nu
este un drept
absolut. Însă,
atât în virtutea
CEDO (art. 8,
#2), cît și în
virtutea
Constituției RM
(art. 28 în
coroborare cu
art. 54), acest
drept poate fi
restrîns doar în
măsura
prevăzută de
lege, necesară
într-o societate
democratică,
pentru
securitatea

națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora. CtEDO, în jurisprudența sa (Malone c. Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (nr. 14038/88), a concluzionat că ar fi împotriva supremației dreptului dacă puterea de apreciere conferită executivului nu ar cunoaște limite. În consecință, legea trebuie să definească extinderea și modalitățile de exercitare a unei asemenea puteri cu suficientă claritate - ținând seama de scopul legitim urmărit - pentru a acorda individului o protecție adecvată împotriva arbitrarului. Existența unor garanții adecvate și suficiente împotriva abuzurilor este cu atât mai necesară, cu cât, sub pretextul

apărării
democrației,
asemenea
măsuri riscă să
o submineze,
chiar să o
distrugă (Cauza
Rotaru c.
României (nr.
28341/95).
Generalizînd
concluziile
CtEDO
(Iordachi și alții
c. Moldovei (nr.
25198/02)), prin
expresia
"prevăzută de
lege" trebuie de
înțeles nu
numai o măsură
de limitare a
dreptului, care
beneficiază de o
bază în dreptul
intern. Expresia,
de asemenea,
se referă și la
calitatea legii,
care trebuie să
fie accesibilă,
clară, suficient
de precisă,
previzibilă,
proporționată.
Cu referire la
normele din
proiect supuse
expertizei,
acestea nu
oferă aceste
garanții.
Insistînd asupra
necesității unui
control prealabil
prejudiciar, este
de remarcat, că
nu se specifică
clar
circumstanțele
care ar putea
motiva
extinderea
perchiziției fără
un control
prealabil judiciar
(cum ar fi
cazurile care nu
suferă
amînare), dar
nici termenul
exact în care

			<p> judecătorul de instrucție verifică legalitatea acestei acțiuni procedurale.</p>		
3	<p>Art. III, pct. 1 - redacția art. 130/1 alin. (8) propus spre completare de Codului de procedură penală</p>	<p>... (8) În cazul în care pentru efectuarea perchezitiei informatice se cere un timp îndelungat, persoana care efectuează urmărire penală ridică obiectele care conțin datele informatice pentru a le examina la sediul organului de urmărire penală. Pentru aceasta, obiectele care conțin datele informatice se împachetează și se sigilează, iar pachetul se semnează, făcându-se mențiunea respectivă în procesul-verbal. ...</p>	<p>Reținem argumentele și obiecțiile expuse mai sus (a se vedea subpunctele 1 și 2 din prezentul punct al prezentului raport).Lipsește termenul exact pentru care ar putea fi ridicate obiectele care conțin date informatice.</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare arestandardelor internaționale; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței CtEDO; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;</p>	<p>Revizuirea normelor în sensul obiecției.</p>
4	<p>Art. VII, pct. 6 - redacția propusă a art. 7 alin. (1) lit. c) din Legea privind prevenirea și combaterea criminalității informatice</p>	<p>... la litera c), cuvântul "imediată" se substituie cu cuvântul "rapidă", după cuvintele "traficul informatic" se introduce textul "", indicate în solicitarea respectivă", iar textul "120 de zile calendaristice" se substituie cu textul "180 de zile calendaristice"; ...</p>	<p>Norme, prin care se majorează pînă la 180 de zile calendaristice termenul pentru care poate fi dispusă conservarea rapidă a datelor informatice. Prevederile sînt necorespunzătoare arestandardelor internaționale, art. 16 din Convenția privind criminalitatea informatică prevăzînd termenul de cel</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare arestandardelor internaționale;</p>	<p>Revizuirea normelor în sensul obiecției.</p>

			mult 90 de zile. Reținem obiecția și pentru redacția propusă a art. 7 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 20 din 03.02.2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice.		
5	Art. VII, pct. 6 - redacția lit. h), propusă spre completare art. 7 alin. (1) din Legea privind prevenirea și combaterea criminalității informatice	... se completează cu litera h) cu următorul cuprins: "h) să sisteze, în condițiile legii, folosind metodele și mijloacele tehnice din posesie, accesul din propriul sistem informatic la toate adresele IP pe care sînt amplasate pagini web, inclusiv cele găzduite de furnizorul respectiv, ce conțin pornografie infantilă, promovează abuzul sexual sau exploatarea sexuală a copiilor, conțin informații ce fac propagandă războiului sau terorismului, îndeamnă la ură sau discriminare națională, rasială ori religioasă, la ostilitate sau violență, conțin sau difuzează instrucțiuni privind modul de comitere a infracțiunilor"; ...	Norme lacunare, neclare și imprevizibile. Mai mult, noțiunile cu care se operează fie nu sunt definite în legislația corelativă ("conțin sau difuzează instrucțiuni privind modul de comitere a infracțiunilor"), fie sunt definite echivoc (propaganda terorismului). În esență, sistarea este o restricție a libertății de exprimare și informare, garantate prin art. 10 al CEDO, dar și articolele 32 și 34 din Constituția RM, prevederi pe deplin aplicabile în contextul Internetului. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare a standardelor internaționale; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței CtEDO; Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;	Revizuirea normelor în sensul obiecției.

Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrîngerii sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societatea democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești. Potrivit Ghidului drepturilor omului pentru utilizatorii de Internet, adoptat prin Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (2014)6, libertatea de exprimare și informare presupune inclusiv libertatea de a

se exprima on-line și de a avea acces la informațiile, opiniile și expresiile altora. Acest drept este valabil și pentru discursurile politice, opinii cu privire la religie, credință și expresii primite sau considerate ca inofensive, dar, de asemenea, și pentru cele care ar putea ofensa, șoca sau deranja pe alții. Pot fi aplicate restricții la declarațiile care incită la discriminare, ură sau violență. Aceste restricții nu trebuie să fie arbitrare, ci trebuie să fie prevăzute prin lege, bine definite și aplicabile sub un control judiciar. În plus, aceste restricții trebuie să fie comunicate utilizatorului și să fie însoțite de informații cu privire la modul obținerii consilierii și depunerii cererii privind reparația prejudiciului cauzat. Aceste restricții nu trebuie să fie extinse sau menținute mai mult decât strictul necesar pentru atingerea scopului legitim. Potrivit Expunerii de motive ale

Ghidului citat, blocarea și filtrarea sînt exemple de restricții care pot fi considerate ca încălcări ale libertății de exprimare. Aceste măsuri pot fi luate doar dacă se referă la un conținut specific și identificabil, în baza unei decizii cu privire la ilegalitatea acestui conținut, și care poate fi revizuită. Autoritățile publice trebuie să se asigure că aceste măsuri sînt evaluate atît înainte, cît și în timpul aplicării acestora, pentru a se asigura că efectele restricțiilor sînt în conformitate cu obiectivul și, prin urmare, justificate într-o societate democratică, în scopul evitării blocajului nejustificat al conținutului. Măsurile luate pentru a bloca un anumit conținut sau pagină nu trebuie să fie utilizate în mod arbitrar ca un mijloc de a opera o blocare generală a informațiilor pe Internet. Acestea nu trebuie să aibă efecte secundare de a face

			<p>inaccesibilă cantitate mare de informații, limitînd astfel în mod substanțial drepturile utilizatorilor. Acestea nu numai trebuie să fie prevăzute de lege, dar și să fie supuse unui control jurisdicțional efectiv, pentru a preveni orice abuz de putere. Cu referire la cele din urmă se remarcă cauza Asociația Ekin c. Franței (nr. 39288/98). Controlul jurisdicțional al unei astfel de măsuri trebuie să evalueze interesele concurente puse în joc, să asigure un echilibru între ele și să stabilească dacă o măsură cu un grad de aplicare mai scăzut poate bloca accesul la un conținut specific pe Internet.</p>	
--	--	--	---	--

Concluzii

Autorul proiectului este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

Prin proiect se propune modificarea și completarea următoarelor acte legislative:

- Legea nr. 753 din 23.12.199 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova;
- Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18.04.2002;
- Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nr. 122 din 14.03.2003;
- Legea nr. 264 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;
- Legea comunicațiilor electronice, nr. 241 din 15.11.2007;
- Codul contravențional al Republicii Moldova, nr. 218 din 24.10.2008;

- Legea nr. 20 din 03.02.2009 privind prevenirea și combaterea criminalității informatice;
- Legea nr. 59 din 20.03.2012 privind activitatea specială de investigații.

Potrivit autorului, proiectul va facilita realizarea obligațiilor asumate odată cu ratificarea convențiilor internaționale în domeniu, inclusiv prin excluderea unui șir de bariere de ordin legislativ în procesul de asigurare a securității informaționale de către organele abilitate.

În pofida art. 20 din Legea nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative, nota informativă nu conține:

- o analiză fundamentală a condițiilor ce au impus elaborarea proiectului (cum ar date statistice relevante și cuprinzătoare privind fenomenele specifice infracționale, jurisprudența națională, eficiența/ineficiența urmării penale, inclusiv, a activității speciale de investigații pe cauzele corelative domeniului de reglementare);
- o analiză fundamentală a finalităților urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- o analiză fundamentală a efectului social, economic și de altă natură al realizării proiectului;
- o evaluare a nivelului de compatibilitate a proiectului cu standardele internaționale;
- o fundamentarea economico-financiară, noile reglementări necesitând cheltuieli suplimentare;
- o analiză a impactului de reglementare, mai multe prevederi din proiect vizînd aspecte din activitatea de întreprinzător.

Sfera de reglementare a proiectului corespunde următoarelor drepturi:

- Dreptul la viața intimă familială și privată (art.28 din Constituția RM);
- Inviolabilitatea domiciliului (art.29 din Constituția RM);
- Secretul corespondenței (art.30 din Constituția RM);
- Libertatea conștiinței (art. 31 din Constituția RM);
- Libertatea opiniei și exprimării (art. 32 din Constituția RM);
- Libertatea creației (art. 33 din Constituția RM);
- Dreptul la informație (art. 34 din Constituția RM).

Pornind de la specificul proiectului (act de modificare și completare a actelor legislative), dar și de la esența reglementărilor, este inaplicabilă evaluarea nivelului de respectare a principiului transparenței, participării și responsabilizării.

Mai multe prevederi din proiect trebuie revăzute. Pornind de la conținutul și calitatea acestora, normele sînt necorespunzătoare prevederilor constituționale, standardelor internaționale și jurisprudenței CtEDO, avînd potențial sporit de atingere a drepturilor/libertăților (a se vedea pct. 16 din prezentul raport).